

Fris-Nytt 4/2022

Fris-Nytt 4/2022

Innehåll:

- ↳ **Ordförande har ordet**
- ↳ **Höstmötet**
- ↳ **Årets utlandsfinländare**
- ↳ **Svenska folkpartiet öppnar Stockholmskontor**
- ↳ **Decemberspecial: rapporter från Fris föreningar**
  - *Finlandssvenskar i Fagersta*
  - *Finlandssvenska Nylandsgillet i Stockholm*
  - *Finlandssvenskar i Medelpad*
  - *Finlandssvenska Skånegillet*
  - *Svenska Österbottningar i Stockholm*
  - *Umeå Finlandssvenskar*
- ↳ **Kalendarium se fris.nu**

Ordförande har ordet

Nu har vi snart slut på detta händelserika år. Jag vill tacka alla som varit med och förverkligat detta. Julhelgen kommer att ge en skön paus inför kommande år.

Fris har under 2022 varit synligt på många platser. Det började med statsbesöket från Finland, men även bokmässan i Göteborg, höstträffen i Nyköping, besök hos vår förening i Malmö, samarrangemang med Svensk-Finlands vänner i Gamla stan och besök på ambassadörens residens är exempel på tillfällen då vi funnits med.

Vi går nu mot ett nytt år som jag hoppas blir framgångsrikt, att föreningarna håller ångan uppe med många fina program som tilltalar medlemmarna så att vi har många goda år framför oss. Tack för det gångna året och med önskan om ett gott kommande 2023.

Jack Stenberg, förbundsordförande

Höstmötet

Helgen den 22–23 oktober hölls Fris höstmöte i centrala Nyköping. Förutom middag och umgänge innehöll helgen en uppskattad historisk stadsrundvandring, musikunderhållning av finlandssvenska Sonja Skibdahl, föreningstid och en inspirationsworkshop med föreningskännaren Angeli Sjöström Hederberg.

Årets utlandsfinländare

Foto: Fris

Finland-Samfundet (Suomi-Seura) har sedan 1993 delat ut pris till Årets utlandsfinländare och i år har de valt att lyfta fram finländsk expertis utifrån kulturell och värdegrundsmässig likhet i Sverige och Finland.

Prisceremonin hölls på den finländska ambassadören Maimo Henrikssons residens på kvällen den 22 november. De två vinnarna, finlandssvenska Maria Sid (chef på Stockholms stadsteater) och Susanna Pettersson (överintendent på Nationalmuseum) fanns båda på plats.

Årets utlandsfinländare 2022: Maria Sid och Susanna Pettersson. Foto: Fris

Förutom representanter för Finland-Samfundet fanns även olika organisationer med finländsk anknytning och press från Sverige och Finland närvarande. Från Fris deltog ordförande Jack Stenberg, vice ordförande Carita Haaksi och verksamhetskoordinator David Johansson.

Maimo Henriksson, Finlands ambassadör i Sverige, hälsar välkommen. Foto: Fris

Svenska folkpartiet öppnar Stockholmskontor

Fris-Nytt erfar att Svenska folkpartiet i Finland (SFP) öppnar kontor i Stockholm. Kontaktperson för intresserade är Anna Jungner-Nordgren.

Decemberspecial: rapporter från Fris föreningar

- **Finlandssvenskar i Fagersta med omnejd**

Foto: Peter Nyblom

"Vi kom till Fagersta för att arbeta" är titeln på den bok som föreningen Finlandssvenskar i Fagersta med omnejd gett ut. Boken bygger på intervjuer med invandrade finlandssvenskar på framför allt 50- och 60-talen, men är också en berättelse om föreningens aktiviteter och betydelse för gemenskap och sammanhållning i det nya landet. Samvaron i föreningen var ett sätt att bevara den finlandssvenska identiteten genom aktiviteter som gör det möjligt att bibehålla den egna kulturen.

Boken har tagit ett antal år att färdigställa men det var det värt! Vi hoppades naturligtvis på ett positivt gensvar men att det skulle bli så stort tordes vi knappast drömma om.

Lanseringen gick av stapeln i slutet av oktober och genomfördes i samarbete med Bruksmusei Vänner. Det föll sig naturligt eftersom "Fagersta bruk" var många finländares första arbetsplats när man kom till Fagersta. Kön var lång och Bruksmuseet fylldes snabbt med intresserade besökare.

Boken har även fått god spridning utanför Fagersta tack vare sociala medier och lokalpress. Några bibliotek har tagit in boken i utlåningssortimentet och några böcker har sänts till Finland.

Vår förhoppning är att boken kan fungera som "marknadsföring och information" av och om finlandssvenskarna, inte bara om de som flyttat till Sverige utan även om finlandssvenskar i Finland.

Foto: Peter Nyblom

Vi blev också positivt överraskade av mötet med dem som ville köpa boken. Vi fick höra många livsberättelser och kanske finns ett uppdämt behov att ventilera sina minnen?

Vid en summering, sex veckor efter lansering, så har ca 300 böcker sålts. Glädjande är att boken har inhandlats av både finlandssvenskar och finnar samt rikssvenskar.

Ett bra exempel från skolans värld är när ett av våra medlemmars barnbarn gjorde ett specialarbete och använde boken som underlag för att berätta om finlandssvenskar. Vi vill tacka Svenska kulturfonden i Finland för det ekonomiska bidraget som förmedlades via Fris i form av ett riktat föreningsstöd. Det var värdefullt och välkommet för att ro projektet i hamn!

Text: Inger Nyblom

- **Finlandssvenska Nylandsgillet i Stockholm (FNYS)**

Den 8 december samlades FNYS dels för att fira Finlands självständighet, dels för att lyssna på Anita Lalander, frontlottans dotter som presenterade boken "Dagbok från fronten" av Maija Kitunen. Mötet blev lyckat med engagerad publik, som har minnen från kriget eller har påverkats av efterkrigstiden på olika vis.

Text och foto: Barbro Graeffe

- **Finlandssvenskar i Medelpad**

Foto: Jan Åsman

En julkhälsning från Föreningen Finlandssvenskar i Medelpad. Lördagen den 3 december hade vi vårt efterlängtade julbord. Vi åt god julmat från Pilgrimscenter i Selånger. Ulla Höglund hade bakat jultårter till oss, det gör hon varje år. Allt detta ägde rum i Finska Huset på Skönsmon.

Vi ordnade frågesport där vi var lite oense om svaren, men kände oss duktiga ändå, och "vi byra int pärr".

Det blev mycket historia i våra diskussioner. Vi konstaterade att vi lär oss väldigt mycket under våra träffar.

Vi i Medelpad önskar alla finlandssvenskar i Sverige en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År!

Text och foto: Maj Nyby

- **Finlandssvenska Skånegillet**

Foto: Privat

Finlandssvenska Skånegillet, till vardags Skånegillet, har under hösten bland annat besökt Kristianstad, varit på föreläsning om bröderna Wright och haft besök av Fris ordförande Jack och vice ordförande Carita. Syftet var att de skulle träffa våra medlemmar och ge dem möjlighet att dels träffa representanter från styrelsen, dels framföra sina synpunkter till våra besökare. Ett möte för förbundsstyrelsens verkställande utskott blev det också under dagen.

Inför medlemsmötet var den prisbelönade författaren Quynh Tran inbjuden, ett samarbete mellan Studieförbundet Vuxenskolan och Skånegillet.

Text: Monica Eckermalm

- **Svenska Österbottningar i Stockholm (SÖIS)**

SÖIS firade Finland 105 år med att ordna en filmkväll på biografen Tellus i Midsommarkransen.

Vi var ett tjugotal personer som hade samlats denna kväll. Innan bion började avnjöt vi glögg och goda jultårter direkt

ur ugnen och hade en trevlig stund i skenet av de blåvita ljusen.

Filmen på bioduken var "Kul-kuset kulkuset" eller på svenska "En underbar finsk jävla jul". Filmen är en finsk version av den svenska "En underbar jävla jul", som de flesta sett tidigare. Frågan är om inte den finska versionen är snäppet bättre? I handlingen fick vi vara med om ett julfirande med en regnbågsfamilj som bjuder in slakten som inte förstår hur man uppför sig och där det uppstår en hel del missförstånd och olämpliga kommentarer. Två jultomar dyker upp, och i detta gäng kan man ju undra om de är bröder eller ett par. Behöver det nämnas att det kom många glada skratt från oss i biopubliken?

Text och foto: Kerstin Andersson

- **Umeå Finlandssvenskar**

Rolf "Roffe" Larsson och Ann-Katrin Burman blir här ackompanjerade av Yngve Lithèn, Greger Lindell och Frej Högdahl. Foto: Bo Beijar

Umeå Finlandssvenskar har hållit sin traditionella julfest, den här gången på Umeå Folkets hus.

Ett åttiotal personer hade samlats för middag och underhållning. Föreningens ordförande Britta Ståhl hälsade alla välkomna och kören Finlandia order of Runeberg från Österbotten, med dirigent Frej Högdahl, inledde med några aptitretande sånger.

Därefter avnjöts en tre-rätters middag. Mellan rätterna bidrog kören med några sånger till julstämningen, då med komp av Yngve Lithèn och Greger Lindell på dragspel, samt Frej Högdahl på gitarr. För dansmusiken svarade Ann-Katrin Burman och dragspelaren Yngve Lithèn. Ann-Katrin är en före detta dansbandssångerska i Österbotten som nu inlett en solokarriär. Hon och Yngve deltog även vid föreningens 40-årsjubileum i Umeå 2019 och spelade till dansen på Folkets hus Ersboda.

Sedan kom kvällens överraskning. Gun-Inger, medlem i föreningen, hade bjudit in sin bror Rolf "Roffe" Larsson. Han är tidigare sångare i bland annat Trio med Bumba och Roland Cedermarks. Resten av

kvällen blev helt fantastisk med sång av Ann-Katrin och "Roffe", gemensamt och var för sig, tillsammans med övriga musikanter.

Text: Helge Svens

Kalendarium se fris.nu

**Nästa Fris-Nytt utkommer v. 10
Manusstopp 27 februari 2023**

Välkommen till Fris

Besök: Bellmansgatan 15 NB, Stockholm

Mejl: kansli@fris.nu

Mobil/SMS: +46 (0)72-329 31 31

Förbundsordförande: Jack Stenberg

Mejl: ordforande@fris.nu

Mobil/SMS: +46 (0) 70-717 44 85

Instagram: [@fris.nu](https://www.instagram.com/fris.nu)

Facebook/Messenger:

[@finlandssvenskarnasriks](https://www.facebook.com/finlandssvenskarnasriks)

Hemsida:

www.fris.nu

Finlandssvenskarnas riksförbund i Sverige, Fris, är centralorganisationen för finlandssvenska ideella föreningar som är verksamma i Sverige. Fris grundades 1969 och idag har förbundet cirka 850 medlemmar fördelade på 17 föreningar runt om i landet som alla arbetar för att främja finlandssvensk kultur och finlandssvenska intressen i Sverige och Finland. Fris bedriver informationsverksamhet för ökad kunskap hos Sveriges befolkning om finlandssvenskarna genom att anordna och delta i olika slags kultur-, samhälls- och fritidsaktiviteter samt samarbeta med och påverka organisationer och myndigheter i Sverige och Finland.